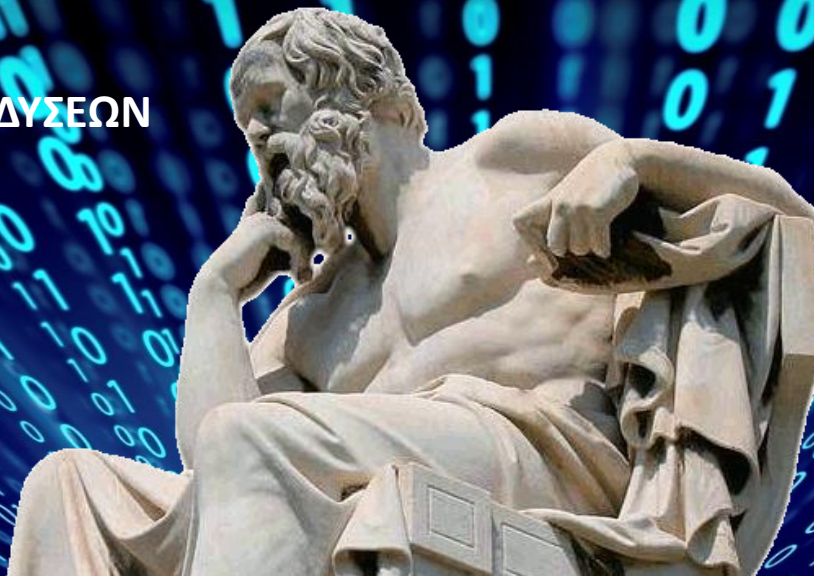

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ

ΓΓΕΚ
ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ
ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑΣ

Αθήνα, 28 Απριλίου 2021

Εθνική στρατηγική Έρευνας, Τεχνολογικής Ανάπτυξης & Καινοτομίας
Σχεδιασμός για την περίοδο 2021-2027

Τομέας: Περιβάλλον – Βιώσιμη Ανάπτυξη – Κυκλική Οικονομία
3^η Συνάντηση Συμβουλευτικής Ομάδας

Συντονιστής: Δρ. Αντώνιος Γυπάκης

Δ/ση Σχεδιασμού & Προγραμματισμού Πολιτικών & Δράσεων Έρευνας & Καινοτομίας

Περιεχόμενα παρουσίασης

A

- Προτάσεις Παρεμβάσεων ΠΠ 2021 - 2027

B

- Ενδεικτικές Προτεραιότητες (3^ο Επίπεδο Εξειδίκευσης)
- Συνέργειες Τομέα ΕΣΕΤΑΚ με άλλες Εθνικές Στρατηγικές

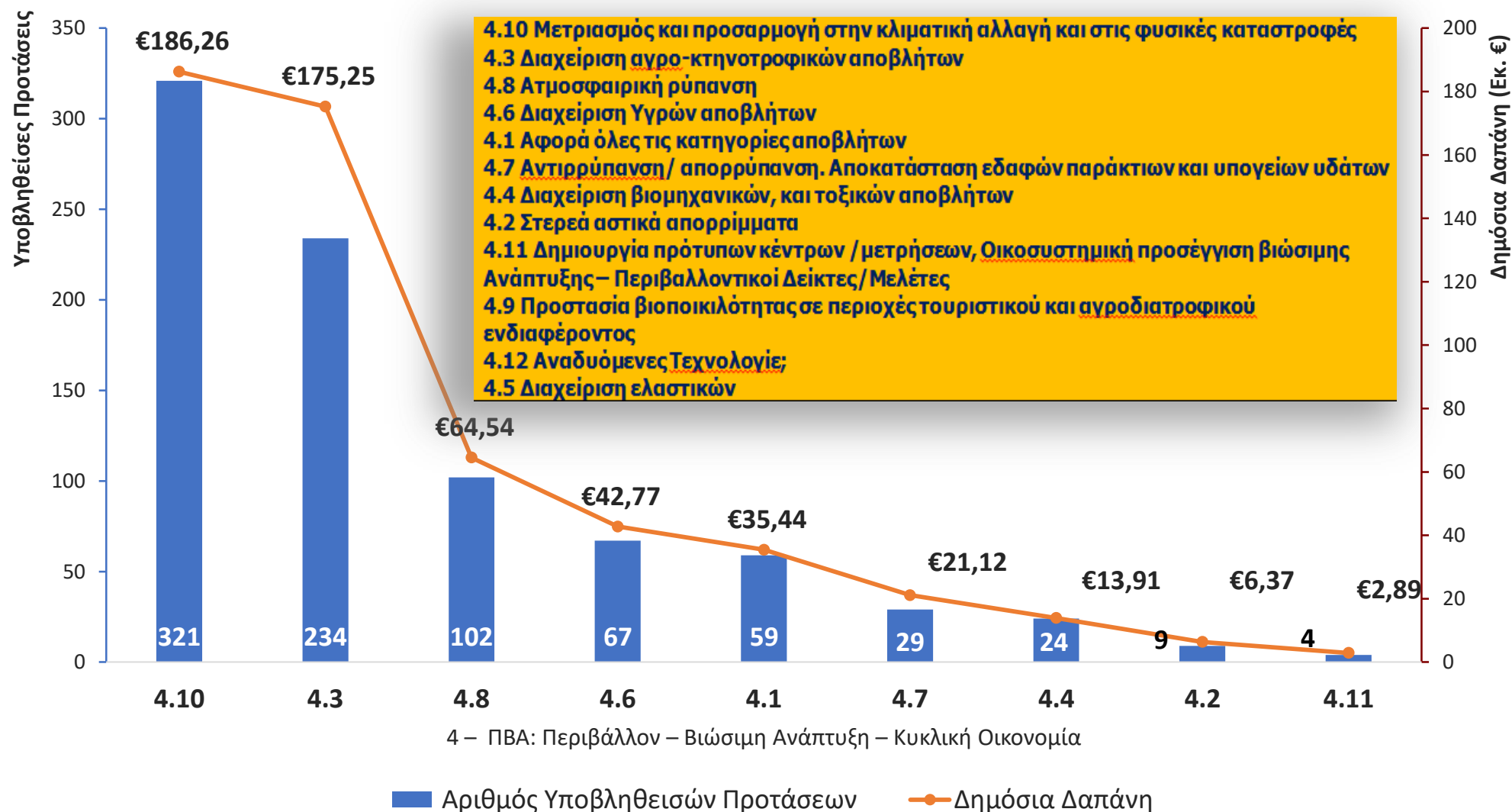
Γ

- Συμπεράσματα

Ζήτηση Ε.ΤΑ.Κ «Ερευνώ – Δημιουργώ – Καινοτομώ»

Περιοχή Παρέμβασης	% Υποβληθείσες Προτάσεις	% Δημόσια Δαπάνη
4.10	14,64%	14,74%
4.3	11,99%	12,06%
4.8	11,64%	11,19%
4.6	11,64%	11,26%
4.1	10,93%	11,69%
4.7	9,52%	10,22%
4.4	9,35%	9,14%
4.2	6,88%	6,89%
4.11	5,11%	5,00%
4.9	4,76%	4,63%
4.12	2,29%	2,22%
4.5	1,23%	0,94%
Γενικό Σύνολο	100%	100%

Αριθμός και Δημόσια Δαπάνη υποβληθεισών προτάσεων.
ΕΔΚ (Α' και Β' Κύκλος) έως 31.12.2019. Πηγή: ΓΓΕΚ / ΕΥΔΕ - Ε.ΤΑ.Κ.

Διαθέσιμα στοιχεία

- Θεματικές προτεραιότητες RIS3
- Ζήτηση Ε.ΤΑ.Κ «Ερευνώ – Δημιουργώ – Καινοτομώ»
- Κείμενα βάσης

1° Επίπεδο

ΤΟΜΕΑΣ

ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ – ΒΙΩΣΙΜΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ –
ΚΥΚΛΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

2° Επίπεδο

ΠΕΡΙΟΧΗ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ

4.10-Μετριασμός και προσαρμογή στην
κλιματική αλλαγή και στις φυσικές
καταστροφές.

3° Επίπεδο

ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ

4.10.3 Επιδράσεις κλιματικής αλλαγής στο
αστικό περιβάλλον..

Θεματικές παρεμβάσεις ανταγωνιστικού πλεονεκτήματος

4.1 – Αφορά όλες τις κατηγορίες αποβλήτων (έμφαση)

4.1.3 Ανάπτυξη πράσινων διεργασιών και τεχνολογιών για την αξιοποίηση συστατικών από απόβλητα της βιομηχανίας τροφίμων, και

4.1.4 Ανάπτυξη βιώσιμων παρεμβάσεων στη διαχείριση αποβλήτων στο πλαίσιο της κυκλικής οικονομίας λαμβάνοντας υπόψη και την επιβάρυνση της δημοσίας υγείας

4.2 – Στερεά αστικά απορρίμματα (έμφαση)

4.2.5 Ανάπτυξη μονάδων παραγωγής προϊόντων από δευτερογενή υλικά εφαρμόζοντας τις αρχές της κυκλικής οικονομίας (κυρίως πλαστικές ύλες)

4.7 Αντιρρύπανση/ απορρύπανση. Αποκατάσταση εδαφών, παράκτιων και υπογείων και θαλάσσιων (έμφαση)

4.7.8 Ανάπτυξη καινοτόμων και φιλικών προς το περιβάλλον τεχνολογιών για την απορρύπανση και την απολύμανση νερού που προορίζεται για ανθρώπινη κατανάλωση, συμπεριλαμβανομένων μη-συμβατικών (non-conventional) υδατικών πόρων για πόσιμη ή/και γεωργική χρήση

4.7.9 Ευφυή συστήματα αποκατάστασης διαταραγμένων εδαφών από ανθρωπογενείς δραστηριότητες ή/και καταστροφές λόγω ακραίων φυσικών φαινομένων

4.8 Ατμοσφαιρική ρύπανση (i) (σε συνδυασμό με την αύξηση παραγωγής από ΑΠΕ)

4.9 Προστασία βιοποικιλότητας σε περιοχές τουριστικού και αγροδιατροφικού ενδιαφέροντος (i)

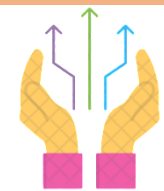
4.10 Μετριασμός και προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή και στις φυσικές καταστροφές (i)

4.11 Δημιουργία πρότυπων κέντρων /μετρήσεων, Οικοσυστημική προσέγγιση βιώσιμης ανάπτυξης

Θεματικές παρεμβάσεις ανταγωνιστικού πλεονεκτήματος

- ☐ Κλιματική αλλαγή (i)
- ☐ Κέντρα μετρήσεων (ii)
- ☐ Διαχείριση αποβλήτων
- ☐ Κυκλική οικονομία (iii)
- ☐ Σχεδιασμός και ανάπτυξη εγγενώς ασφαλών και βιώσιμων χημικών, υλικών και προϊόντων
- ☐ Ανάπτυξη της βιομηχανικής οικολογίας με ολοκλήρωση ροών μάζας και ενέργειας στις βιομηχανικές περιοχές της χώρας
- ☐ Ολοκληρωμένες αλυσίδες αγροδιατροφικών προϊόντων
- ☐ Αξιοποίηση θαλάσσιου περιβάλλοντος (iv)
- ☐ Ενέργεια
 - ✓ *Ενεργειακή απόδοση βιομηχανικών διεργασιών*
 - ✓ *Τα φωτοβολταϊκά αποτελούν ένα μεγάλο υφιστάμενο ανταγωνιστικό πλεονέκτημα στον τομέα. Ενώ τα θαλάσσια αιολικά πάρκα και ιδίως τα πλωτά αποτελούν εν δυνάμει ανταγωνιστικό πλεονέκτημα στον τομέα.*
 - ✓ *Ανάπτυξη της βιομηχανικής οικολογίας με ολοκλήρωση ροών μάζας και ενέργειας στις βιομηχανικές περιοχές της χώρας*

- ☐ **ΠΒΑ – Ενέργεια – Γαλάζια ανάπτυξη** (Διατομεακή προσέγγιση όπου συναντάται η Γαλάζια Ανάπτυξη και η Βιοτεχνολογία με τις οικοσυστημικές προσεγγίσεις στη διαχείριση των θαλασσών (Π.χ. διατήρηση των θαλάσσιων βιολογικών πόρων και η ανάπτυξη μιας γαλάζιας οικονομίας με υγιείς, ασφαλείς, προστατευόμενες, καθαρές θάλασσες, κ.ά.))
- ☐ **ΠΒΑ – Υλικά / Κατασκευές** (Π.χ. στη διατήρηση της βιοποικιλότητας μπορεί να βοηθήσει η χρήση βιοδιασπώμενων υλικών αντί πλαστικών)
- ☐ **ΠΒΑ – Αγροδιατροφή**
- ☐ **Δημιουργία νέου Τομέα Προτεραιότητας, με τίτλο «Μετάβαση στην Κλιματικά Ουδέτερη και Ψηφιοποιημένη Βιομηχανία» (i)**
- ☐ **Κυκλική οικονομία (ii)**
- ☐ **Κυκλική οικονομία & περιβάλλον, ενέργεια, αγροδιατροφή, οικοσυστήματα και λειτουργίες τους** (Κυκλική οικονομία και βιομηχανική συμβίωση (nexus ενέργεια, περιβάλλον, πρώτες ύλες (περιλαμβανομένων ορυκτών πόρων), αγροδιατροφή)
- ☐ **Ενέργεια – νερό – Διατροφή – Δημόσια και ατομική υγεία – Βιοποικιλότητα – Υγεία του εδάφους** (Στρατηγικά θα ήταν πολύ σημαντικό να στοχεύσουμε σε δράσεις κομβικές που να στοχεύουν σε σημεία τομής ανάμεσα στους παραπάνω επιχειρησιακούς τομείς.
- ☐ **Κρίνεται σκόπιμο όλοι οι τομείς να διατρέχονται από προσεγγίσεις κυκλικής βιο-οικονομίας (ή αειφόρου οικονομίας)** καθώς και χρήση των νέων τεχνολογιών, όπου αυτό είναι δυνατό.
- ☐ **ΠΒΑ – ΤΠΕ** (π.χ. Coastal deformation associated with transient tectonic loading and strong earthquake occurrence – monitoring, data analysis, evaluation for countermeasures)

Πρόταση Περιοχών Παρέμβασης ΠΠ 2021 - 2027	Περιοχές Παρέμβασης ΠΠ 2014 - 2020
4.1 Διαχείριση αποβλήτων	4.1 Αφορά όλες τις κατηγορίες αποβλήτων 4.2 Στερεά αστικά απορρίμματα 4.3 Διαχείριση αγρο-κτηνοτροφικών αποβλήτων 4.4 Διαχείριση βιομηχανικών, και τοξικών αποβλήτων 4.6 Διαχείριση Υγρών αποβλήτων
4.2 Υγεία Εδαφών και Υδάτων	4.7-Αντιρρύπανση/ απορρύπανση. Αποκατάσταση εδαφών, παράκτιων και υπογείων και θαλάσσιων
4.3 Ατμοσφαιρική ρύπανση	4.8-Ατμοσφαιρική ρύπανση
4.4 Προστασία, ανάδειξη και αειφόρος διαχείριση της βιοποικιλότητας	4.9-Προστασία βιοποικιλότητας σε περιοχές τουριστικού και αγροδιατροφικού ενδιαφέροντος
4.5 Μετριασμός και προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή και αντιμετώπιση φυσικών καταστροφών	4.10-Μετριασμός και προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή και στις φυσικές καταστροφές
4.6 Περιβαλλοντικά Παρατηρητήρια - Οικοσυστημική προσέγγιση βιώσιμης Ανάπτυξης	4.11-Δημιουργία πρότυπων κέντρων / μετρήσεων, Οικοσυστημική προσέγγιση βιώσιμης Ανάπτυξης
4.7 Κυκλική Οικονομία / Στρατηγικές, Επιχειρησιακά Μοντέλα	– «Εισαγωγή των Αρχών Κυκλικής Οικονομίας» (Μέθοδοι (βιομηχανικής) Παραγωγής, Μεταφορές, κα) – σε περίπτωση που η 4.7 σπάσει σε 2 περιοχές παρέμβασης θα μπορούσε η η 4.1 να ενσωματωθεί εδώ. – «Δημιουργία δευτερογενών πρώτων υλών».
4.8. Βιομηχανική Συμβίωση / Δευτερογενείς Πρώτες Ύλες	
4.9. Οικολογικός Σχεδιασμός Προϊόντων για ασφάλεια και αειφορία	
4.10. Αειφορική Παιδεία	

Συμπεράσματα – Περιοχές Παρέμβασης(2^ο Επίπεδο) 1/2

Περιοχές παρέμβασης 2^{ου} επιπέδου
(2014-2020)

Προτάσεις / σχόλια για τις Περιοχές παρέμβασης 2^{ου} επιπέδου (2021 – 2027)

4.1-Αφορά όλες τις κατηγορίες αποβλήτων	✓ Ενσωμάτωση των θεματικών προτεραιοτήτων (4.1., 4.2, 4.3, 4.4 και 4.6.) σε μία (1) υπό-θεματική προτεραιότητα (Βλ. Διαφάνεια 12) ✓ Προσθήκη προτεραιοτήτων 3^{ου} επιπέδου. (Βλ. Διαφάνεια 12)
4.2-Στερεά αστικά απορρίμματα	
4.3-Διαχείριση αγρο-κτηνοτροφικών αποβλήτων	
4.4-Διαχείριση επικίνδυνων βιομηχανικών, και τοξικών αποβλήτων	✓ Αναδιατύπωση των 4.4.9, 4.7.7, 4.7.9, 4.10.7: στις ενότητες αυτές προτείνεται να ληφθεί υπόψη η σεισμική δραστηριότητα ως φυσική καταστροφή ✓ Η (υπό)-θεματική προτεραιότητα «Διαχείριση αποβλήτων» θα μπορούσε να αποτελεί θεματική υποενότητα της Προτεραιότητας 1. «Εισαγωγή των Αρχών Κυκλικής Οικονομίας (Μέθοδοι (βιομηχανικής) Παραγωγής, Μεταφορές, κα)»
4.5-Διαχείριση ελαστικών	✓ Κατάργηση της ειδικής θεματικής προτεραιότητας/ κατεύθυνσης για τα ελαστικά (4.5), με τον τρόπο που αυτή παρουσιάζεται (Βλ. Διαφάνεια 12).
4.6-Διαχείριση Υγρών αποβλήτων	
4.7-Αντιρρύπανση/ απορρύπανση. Αποκατάσταση εδαφών, παράκτιων και υπογείων και θαλάσσιων	✓ Ενσωμάτωση των θεματικών προτεραιοτήτων (4.1., 4.2, 4.3, 4.4 και 4.6.) σε μία (1) υπό-θεματική προτεραιότητα (Βλ. Διαφάνεια 12). ✓ Αναδιατύπωση των 4.4.9, 4.7.7, 4.7.9, 4.10.7: στις ενότητες αυτές προτείνεται να ληφθεί υπόψη η σεισμική δραστηριότητα ως φυσική καταστροφή (Βλ. Διαφάνεια 12).
4.8-Ατμοσφαιρική ρύπανση	

Συμπεράσματα – Περιοχές Παρέμβασης (2^ο Επίπεδο) 2/2

Περιοχές παρέμβασης 2^{ου} επιπέδου Προτάσεις / σχόλια για τις Περιοχές παρέμβασης 2^{ου} επιπέδου (2021 – 2027)
(2014-2020)

4.9-Προστασία βιοποικιλότητας σε περιοχές τουριστικού και αγροδιατροφικού ενδιαφέροντος

4.10-Μετριασμός και προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή και στις φυσικές καταστροφές ✓ Αναδιατύπωση των 4.4.9, 4.7.7, 4.7.9, 4.10.7: στις ενότητες αυτές προτείνεται να ληφθεί υπόψη η σεισμική δραστηριότητα ως φυσική καταστροφή (Βλ. Διαφάνεια 12).

4.11-Δημιουργία πρότυπων κέντρων /μετρήσεων, Οικοσυστημική προσέγγιση βιώσιμης Ανάπτυξης

4.12-Αναδυόμενες Τεχνολογίες στον τομέα του Περιβάλλοντος ✓ Ενσωμάτωση των αναδυόμενων τεχνολογιών εντός των υπολοίπων περιοχών παρέμβασης (Βλ. Διαφάνεια 12)

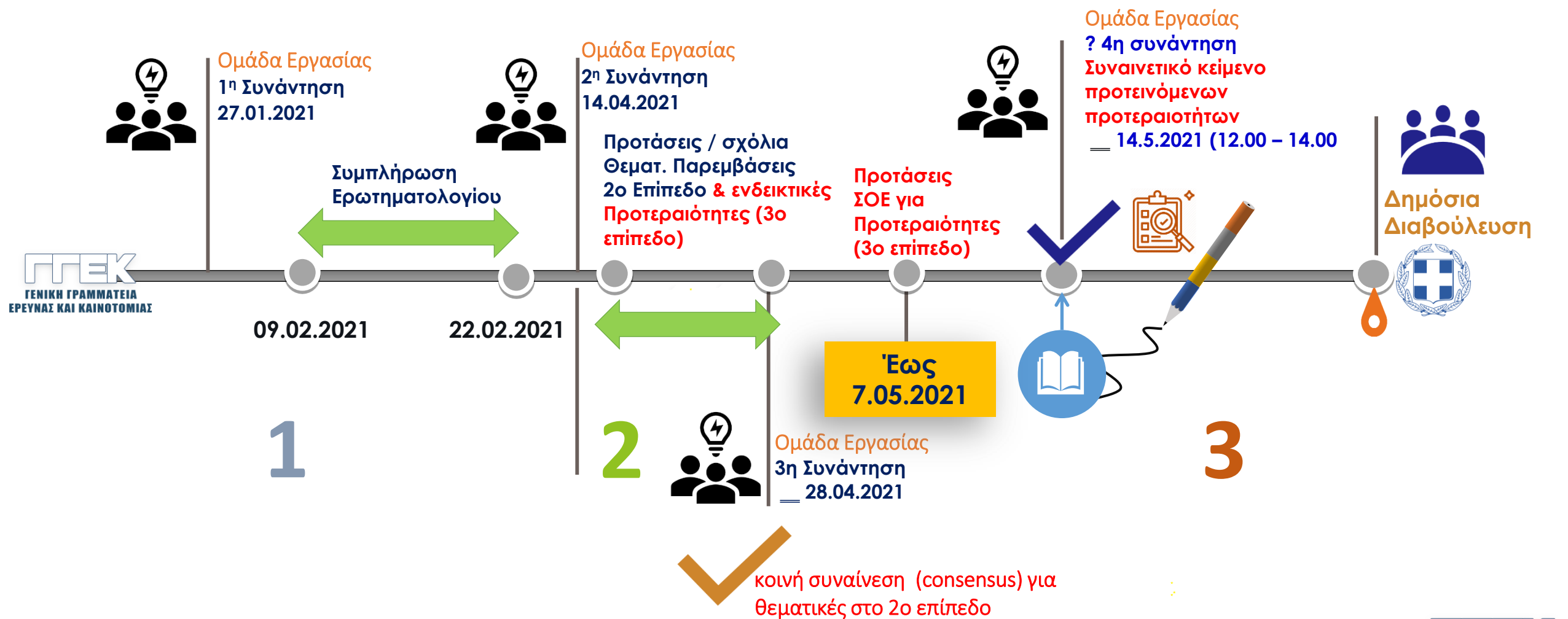
✓ Νέα Περιοχή Παρέμβασης (**πρόταση**): Εισαγωγή των Αρχών Κυκλικής Οικονομίας (Μέθοδοι (βιομηχανικής) Παραγωγής, Μεταφορές, κα) (Βλ. Διαφάνεια 12).

✓ Προτεραιότητα (**πρόταση**): Δημιουργία δευτερογενών πρώτων υλών (Βλ. Διαφάνεια 12).

✓ ή Νέα Περιοχή Παρέμβασης (**πρόταση**): Κυκλική Οικονομία (Βλ. Διαφάνεια 11).

Σχεδιασμός για την περίοδο 2021-2027 Χρονοδιάγραμμα

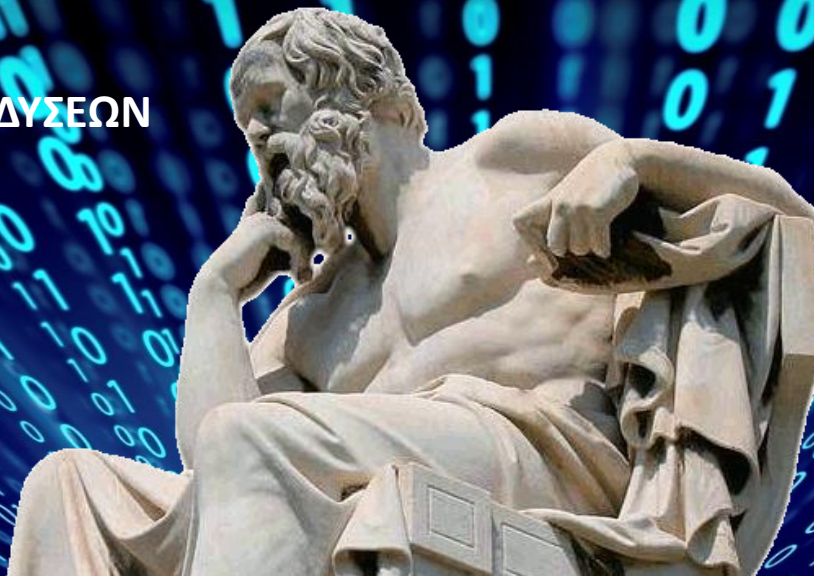

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ

ΓΓΕΚ
ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ
ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑΣ

Αθήνα, 14 Απριλίου 2021

Ευχαριστούμε για την προσοχή σας !

Συντονιστής: Δρ. Αντώνιος Γυπάκης

Δ/ση Σχεδιασμού & Προγραμματισμού Πολιτικών & Δράσεων Έρευνας & Καινοτομίας

